

Warszawa, 22 listopada 2016 r.

Opinia

do ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

(druk nr 329)

I. Cel i przedmiot ustawy

W uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano, iż nowelizacja ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2016 r. poz. 792) „ma na celu usprawnienie systemu ubezpieczeń w rolnictwie przez zapewnienie producentom rolnym szerszej dostępności do ubezpieczeń upraw rolnych z dopłatami z budżetu państwa do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych, wprowadzając podwyższone stawki taryfowe, do których będą stosowane dopłaty z budżetu państwa”.

W wyniku wprowadzonych zmian dopłaty będą przysługiwały producentom rolnym w wysokości do 65% składki z tytułu ubezpieczenia upraw, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od ubezpieczenia upraw od wszystkich rodzajów ryzyka nie przekraczają 9% sumy ubezpieczenia, a w przypadku:

- a) upraw prowadzonych na użytkach rolnych klasy V – nie przekraczają 12% sumy ubezpieczenia tych upraw,
- b) upraw prowadzonych na użytkach rolnych klasy VI – nie przekraczają 15% sumy ubezpieczenia tych upraw.

W przypadku ustalenia składki ubezpieczenia upraw dla umowy ubezpieczenia zawierającej pakiet rodzajów ryzyka z zastosowaniem stawki taryfowej przekraczającej 9%, 12% i 15% sumy ubezpieczenia, dopłaty do składek producentów rolnych będą stosowane do powyższych wysokości sumy ubezpieczenia, natomiast pozostałą część składki zapłaci producent rolny.

Ustawa przewiduje, że w przypadku umowy ubezpieczenia od pojedynczego rodzaju ryzyka lub łącznie od kilku wybranych rodzajów ryzyka, po przekroczeniu powyższych stawek taryfowych dopłaty nie będą przysługiwały.

W przypadku ubezpieczenia zwierząt gospodarskich dopłaty będą przysługiwały producentom rolnym w wysokości do 65% składki, przy określeniu przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych ubezpieczenia od łącznego ubezpieczenia zwierząt nieprzekraczających 0,5% sumy ubezpieczenia. W przypadku przekroczenia tej stawki dopłaty nie będą przysługiwały.

Zachowana została regulacja, która nakłada na ministra właściwego do spraw rolnictwa obowiązek określania corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, w drodze rozporządzenia, maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na rok następny oraz regulacja nakładająca na Radę Ministrów obowiązek określania corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, w drodze rozporządzenia, wysokości dopłat na rok następny.

Ponadto określony został maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy w latach 2017-2026.

Ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 30. posiedzeniu w dniu 15 listopada 2016 r. w efekcie rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (druk nr 469).

Pierwsze czytanie projektu odbyło się 9 czerwca 2016 r. na posiedzeniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Następnie projekt został skierowany do dalszych prac do podkomisji nadzwyczajnej. Efekt tych prac został zawarty w sprawozdaniu wymienionej Komisji (druk nr 838).

W odniesieniu do przedłożenia rządowego rozszerzono zakres wprowadzanych zmian o zmianę definicji pojęcia „susza”, które oznaczać ma szkody spowodowane wystąpieniem, w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 21 marca (obecnie od 1 kwietnia) do dnia 30 września, spadku klimatycznego bilansu wodnego poniżej wartości określonej dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb oraz przesunięto, z 1 czerwca

na 21 maja, początek okresu sześciodekadowego, w którym będzie monitorowane zagrożenie suszą.

W trakcie drugiego czytania na posiedzeniu Sejmu 15 listopada 2016 r. zgłoszono poprawkę, która umożliwi ubezpieczenie w 2017 r. upraw rolnych od jednego lub kilku rodzajów ryzyka przy zachowaniu możliwości skorzystania z dofinansowania z budżetu państwa do składek taryfowych ubezpieczenia, a także dodaje przepis przejściowy, w myśl którego do umów ubezpieczenia zawartych w roku 2016 stosuje się przepisy dotychczasowe.

W związku z tym projekt został ponownie skierowany do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w celu przedstawienia dodatkowego sprawozdania (druk nr 838-A). Podczas trzeciego czytania, które odbyło się 15 listopada 2016 r., poprawka ta uzyskała poparcie.

Za przyjęciem projektu ustawy opowiedziało się 408 posłów, przy braku głosów przeciw, a 32 posłów wstrzymało się od głosowania.

III. Uwagi szczegółowe

1. W art. 2 ustawodawca zawarł regulację, która umożliwi ubezpieczenie w 2017 r. upraw rolnych od jednego lub kilku rodzajów ryzyka przy zachowaniu możliwości skorzystania z dofinansowania z budżetu państwa do składek taryfowych ubezpieczenia. W przepisie tym ustawodawca odnosi się do stawek taryfowych ubezpieczenia określonych w art. 5 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1. Powyższa redakcja przepisu jest niejednoznaczna ponieważ, nie precyzuje czy dotyczy stawek taryfowych ubezpieczenia zawartych w art. 5 ust. 2 ustawy w brzmieniu dotychczasowym czy też w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Ponadto stawki taryfowe dotyczące ubezpieczenia upraw zawarte są w art. 5 ust. 2 pkt 1.

W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych należy rozważyć przyjęcie poprawki jednoznacznie określającej wysokość stawek taryfowych ubezpieczenia upraw.

Propozycja poprawki:

– w art. 2 użyte dwukrotnie wyrazy „art. 5 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1” zastępuje się wyrazami „art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”.

2. W myśl art. 4 przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 5 ust. 2e i 4 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc.

Na podstawie art. 5 ust. 2e ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich minister właściwy do spraw rolnictwa określa corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, w drodze rozporządzenia, maksymalne sumy ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na rok następny. Natomiast na podstawie art. 5 ust. 4 wymienionej wyżej ustawy Rada Ministrów określa corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, w drodze rozporządzenia, wysokość dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na rok następny.

Przedmiotowa ustawa, która zmienia podstawę prawną do wydania wyżej wymienionych aktów wykonawczych w roku 2017 oraz w latach następnych wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. A zatem nie znajduje się uzasadnienia dla przepisu wskazującego, że akty wykonawcze określające maksymalne sumy ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz wysokość dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na rok następny, które zostaną wydane do dnia 30 listopada bieżącego roku na podstawie wyżej wymienionych przepisów, zachowują moc. Tego rodzaju przepis nie zawiera treści normatywnej i jako taki jest zbędny.

Propozycja poprawki:

– *skreśla się art. 4.*

Danuta Drypa

Główny legislator